

Lisa Gausman (50) uit Calgary, Canada

In elke editie van Vooruitgang laten we u kennismaken met een stomadrager uit een ander land.

'Ik heb een output van 4 tot 5 liter per dag'

Carlijn Willemstijn

Wil je onze lezers iets over jezelf vertellen?

Mijn naam is Lisa Gausman. Ik woon in Calgary met mijn 17-jarige zoon. Hij is mijn trots, mijn geluk en houdt mij optimistisch als het leven mij even te zwaar wordt. Ik ben vrijwilliger bij United Ostomy Association of Canada, de Canadese Stomavereniging. Ik ben eindredacteur van het magazine en vicepresident van International Ostomy Association. Daarnaast organiseer ik het jaarlijkse vakantiecamp voor jongeren met een stoma in de Rocky Mountains.

Wat was de aanleiding van je stoma?

In 1984 kreeg ik de diagnose ziekte van Crohn. Er volgden veel complicaties en 17 operaties. Ik ging van een colostoma naar een ileostoma en uiteindelijk een jejunostomie; een stoma halverwege mijn dunne darm. Ik leeg mijn stoma tussen de 20 en 30 keer per dag en heb een output van 4 tot 5 liter per 24 uur. Eigenlijk draait mijn leven om wat ik kan eten en wat niet, en waar ik naar de wc kan en waar niet.'

Hoe ging dat verder?

Door de hoge output en vochtproblemen kreeg ik hart-ritmestoornissen. Nu heb ik een Port-a-cath naar mijn hart met magnesium. Gelukkig gebeurde er ook iets wonderlijks: artsen hadden gezegd dat ik geen kinderen kon krijgen maar na ivf en een 7 maanden durende zwangerschap werd ik de trotse moeder van een zoon.

Hoe reageerde je toen je hoorde dat je een stoma kreeg?

Ik was zeer verward. Ik wist niet goed wat een stoma was. De arts had mij verteld dat ik er niet aan hoefde te wennen omdat het tijdelijk zou zijn. Toen in 1991 bleek dat mijn stoma blijvend werd en ik een rectumamputatie moest ondergaan, was dat een grote schok. Ik had mijn stoma nooit geaccepteerd. Gelukkig kwam er na de geboorte van mijn zoon verandering in. Hij ging er zo makkelijk mee om toen hij opgroeide. Nooit gedacht dat hij mij zou brengen waar ik nu sta: een van de grootste ambassadeurs voor stoma's in ons land.

Hoe kom je aan je stomamateriaal?

Ik ben dankbaar dat ik in Canada woon. Materialen zijn altijd beschikbaar en worden aan de deur geleverd: wat een luxe! Ik krijg het vergoed dankzij de verzekering van mijn huidige man. Maar in de staat Alberta is ook een speciaal fonds dat stomamateriaal tot 75 procent vergoedt. Het is hier goed geregeld.